

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2023 m. gegužės 15 d.
(OR. en)

9134/23

JEUN 83
EDUC 156
SOC 302
EMPL 200
SUSTDEV 72

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Delegacijoms

Dalykas: Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų
rezoliucija dėl 9-ojo ES jaunimo dialogo ciklo rezultatų

Delegacijoms pridedama pirmiau nurodyta rezoliucija, kurią 2023 m. gegužės 15–16 d. posėdyje patvirtino Taryba (švietimas, jaunimas, kultūra ir sportas).

Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų rezoliucija dėl 9-ojo ES
jaunimo dialogo ciklo rezultatų

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA IR TARYBOJE POSĖDŽIAVĘ VALSTYBIŲ NARIŲ
VYRIAUSYBIŲ ATSTOVAI

PRIMINDAMI, KAD:

1. šios rezoliucijos tikslas – užtikrinti, kad vietos, regioninio ir Europos lygmens atitinkami suinteresuotieji subjektai pripažintų 9-ojo Europos Sąjungos jaunimo dialogo (toliau – ESJD) ciklo rezultatus ir vykdytų su jais susijusią tolesnę veiklą, taip pat užtikrinti ESJD proceso bei jo rezultatų įgyvendinimo kokybę ir tęstinumą. Šiuo dokumentu taip pat siekiama prisidėti didinant ESJD skaidrumą ir suteikti grįžtamosios informacijos apie darbą, atliktą 9-ojo ir ankstesnių ciklų metu.
2. Ši rezoliucija grindžiama Rezoliucija dėl 2019–2027 m. Europos Sąjungos jaunimo strategijos¹ ir jos Europos jaunimo tikslais, taip pat Rezoliucijos, kuria nustatomos ESJD valdymo gairės, I priedu ir ankstesnių ESJD ciklų rezultatais. ES jaunimo strategijoje raginama užtikrinti didesnę jaunuolių dalyvavimą dialoge su sprendimus priimančiais asmenimis ir jaunuolių iš įvairios aplinkos ir socialinių grupių dalyvavimą.

¹ Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių atstovų rezoliucija, kuria nustatomos ES jaunimo dialogo valdymo gairės. 2019–2027 m. Europos Sąjungos jaunimo strategija (OL C 189, 2019 6 5).

3. 2021 m. gruodžio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendime (ES) 2021/2316 dėl Europos jaunimo metų (2022 m.) (toliau – EJM) pabrėžiama, kad jaunimui reikia suteikti galimybių ateičiai – žalesnei, labiau skaitmeninei ir įtraukesnei.
4. ESJD yra ES jaunuoliams skirtas dalyvavimo mechanizmas. Jis veikia kaip forumas, kuriame vyksta nuolatiniai sprendimus priimančių asmenų, jaunuolių bei jiems atstovaujančių organizacijų ir tyrėjų bendri svarstymai ir konsultacijos bendradarbiavimo ES lygmeniu jaunimo srityje prioritetų, įgyvendinimo ir susijusios tolesnės veiklos klausimais. ESJD sudaro sąlygas nuolatinei partnerystei valdant šiuos procesus vietos, regioniniu, nacionaliniu ir Europos lygmenimis.
5. 9-ojo ESJD ciklo rezultatai grindžiami šio ciklo metu surengtomis trimis ES jaunimo konferencijomis, dialogo etapu surengtų nacionalinių ir Europos kokybinių konsultacijų ir renginių grįžtamąja informacija ir įgyvendinimo nacionaliniu ir Europos lygmenimis etapo rezultatais. Šie rezultatai padeda integruoti daugiapakopį ir tarpsektorinį jaunimo tikslo #10 „Tvari žaliaji Europa“ ir jaunimo tikslo #3 „Įtrauki visuomenė“ įgyvendinimą pagal antraštinę dalį „Bendra veikla siekiant tvarios ir įtraukios Europos“.
6. COVID-19 pandemija padarė didelį poveikį jaunuolių dalyvavimui ir padidino jaunimo grupių nelygybę². Be to, Europos jaunuolius ir bendruomenes stipriai veikia Rusijos Federacijos agresijos karas prieš Ukrainą ir jo sukelta energetikos krizė, padidėjusi migracija ir pasaulinė infliacija. Šių krizių metu tapo dar akivaizdžiau, kad mažiau galimybių turintiems jaunuoliams ne taip lengva naudotis ir žmogaus, o ypač socialinėmis, teisėmis nei jaunuoliams, turintiems daugiau galimybių.

² EUROFOUND (2021 m.), *Impact of COVID-19 on young people in the EU* (COVID-19 poveikis ES jaunimui), *Europos Sąjungos leidinių biuras*, Liuksemburgas.

7. Pasibaigus 8-ajam ciklui Europos Komisijos ir valstybių narių buvo prašoma:
- stiprinti ilgalaikę institucinę atmintį ir užtikrinti darbo tęstinumą tarp ESJD ciklų;
 - raginti organizuoti reguliarius mainus ir koordinavimo veiklą, kuriai vadovautų jaunimas ir kurią tinkamai remtų trijų paeiliui pirmininkaujančių valstybių narių grupės, Komisija ir Europos jaunimo forumas, o Europos iniciatyvinės grupės dokumentus viešai skelbti Europos jaunimo portale;
 - nuolat teikti grįžtamąją informaciją jaunimui ir jaunimo organizacijoms, dalyvaujantiems visuose ESJD proceso etapuose, siekiant užtikrinti prasmingą dialogą ir jaunimo dalyvavimą visais lygmenimis;
 - nacionalinio ir ES lygmens renginiuose teikti prioritetą ESJD bei užtikrinti jo matomumą ir skatinti jaunimo dalyvavimą sprendimų priėmimo procesuose visais lygmenimis.
8. 9-ojo ESJD ciklo priemonių rinkiniu nacionalinėms darbo grupėms buvo suteikta priemonių rinkti duomenis, susijusius su šiam ciklui jų parengtais planais, ir gerosios praktikos pavyzdžius, kuriuos jos nustatė šiose penkiose pagrindinėse srityse:
- a) informavimas ir švietimas,
 - b) veiksmai ir įgalėjimas,
 - c) valdymas,
 - d) mobilumas ir solidarumas,
 - e) galimybės naudotis infrastruktūra.

Šio proceso metu surinktos jaunuolių nuomonės ir prisidėta prie darbo metodų ir geriausios praktikos plėtojimo, sudarant palankesnes sąlygas įgyvendinti 9-ąjį ESJD ciklą.

PRIPAŽINDAMI, KAD:

9. EUJD grindžiamas nacionalinių darbo grupių vadovavimu ir bendra atsakomybe, kai įmanoma, koordinuojant nacionalinėms jaunimo taryboms. Tai jaunuoliams iš įvairios aplinkos sudaro sąlygas dalyvauti dialoge ir įvairius nacionalinius, regioninius ir vietos suinteresuotuosius subjektus susieja su šiuo procesu.
10. Tarptautinių nevyriausybinių jaunimo organizacijų indėlis yra svarbus siekiant politikos dialogą praturtinti įvairiomis perspektyvomis iš visos Europos ir užtikrinti kokybišką indėlį, kiek tai susiję su ESJD proceso tarpvalstybiniu aspektu.

MANO, KAD:

11. nacionalinės darbo grupės ir tarptautinės nevyriausybinės jaunimo organizacijos naudojo įvairius metodus, pavyzdžiui, dialogą ir apskritojo stalo renginius (tiek internetu, tiek ne internetu), socialinės žiniasklaidos apklausas ir tikslinę veiklą, skirtą mažiau galimybių turintiems jaunuoliams.
12. Vienas iš svarbiausių 9-ojo ESJD ciklo įgyvendinimo aspektų buvo tai, kad rengiant, planuojant, įgyvendinant, stebint ir vertinant šį ciklą bei visą jo veiklą ir vykdant su tuo susijusią tolesnę veiklą pagrindinis vaidmuo teko jaunimui ir jaunimo organizacijoms, pavyzdžiui, užtikrinant, kad pirmininkaujančios valstybės narės nacionalinės jaunimo reikalų tarybos turėtų teisę bendrapirmininkauti Europos iniciatyvinei grupei.

ATKREIPIA DĖMESĮ Į ŠIAS ES JAUNIMO KONFERENCIJOS REKOMENDACIJAS³:

13. rekomendaciją dėl 1 potėmės dėl informavimo ir švietimo: „Prašome, kad valstybės narės užtikrintų vienodas galimybes gauti patogios naudotis informacijos apie tvarumą ir klimato kaitą, pasitelkdamos įtraukų ir įgalėjimą užtikrinantį neformalųjį ir formalųjį švietimą, kuriuo skatinamas kartų dialogas ir mokymasis“.
14. Rekomendaciją dėl 2 potėmės dėl veiksmų ir įgalėjimo: „Raginame valstybes nars užtikrinti, kad būtų steigiamos nepriklausomos patariamąsios vietos lygmens tarybos (pvz., jaunimo tarybos), kurias sudarytų ir rinktų jaunimas, daugiausia dėmesio tarpsektoriniu lygmeniu skiriant mažiau galimybių turintiems jaunuoliams ir laikantis tvaraus požiūrio.“
15. Rekomendaciją dėl 3 potėmės dėl valdymo: „Rekomenduojame parengti teisės aktus, kuriais būtų užtikrinama aplinkos ir darnaus vystymąsios politikos formavimo procesų atskaitomybė ir skaidrumas, taip pat remti dalyvavimo ir vertinimo mechanizmus, kurie sudarytų tam sąlygas (pvz., jaunimo tarybos, jaunimo testai) vietos, regioniniu ir Europos lygmenimis“.
16. Rekomendaciją dėl 4 potėmės dėl mobilumo ir solidarumo. „Raginame Europos Komisiją ir valstybes nars parengti veiksmų planus, skirtus formaliojo švietimo sektoriui ir darbo rinkai, siekiant užtikrinti oficialų patirties ir bendrųjų kompetencijų, įgytų dalyvaujant savanoriškoje veikloje ir pasitelkiant mobilumą mokymąsios tikslais, pripažinimą“.

³ Tai 2023 m. kovo mėn. ES jaunimo konferencijoje, surengtoje 9-ojo ESJD ciklo pabaigoje, suformuluotos rekomendacijos. Taip pat žr. priedo II priede pateikiamas prie 1–5 rekomendacijų pridedamas santraukas.

17. Rekomendaciją dėl 5 potemės dėl galimybių naudotis infrastruktūra: „Rekomenduojame, kad Europos Komisija ir valstybės narės sukurtų įperkama ir prieinama „Jaunimo klimato kortelę“ – visuotinę priemonę naudotis daugiarūšiu viešuoju transportu regioniniu, nacionaliniu ir tarptautiniu lygmenimis, ir kad Europos Komisija padėtų valstybėms narėms daryti pažangą plėtojant tvarias viešojo transporto rūšis“.

PALANKIAI VERTINA TAI, KAD:

18. ES jaunimo konferencijos dalyviai pabrėžė poreikį užtikrinti, kad visi ESJD aspektai būtų įtraukesni ir įvairesni, o įvairios jaunimo grupės būtų geriau informuojamos apie šį dialogą, be kita ko, įgyvendinant ilgalaikę komunikacijos strategiją, pvz., pasitelkiant bendrą logotipą, plačiai propaguojant rezultatus ir skleidžiant prieinamą bei jaunimui patogią naudotis informaciją, kad visa tai pasiektų ne tik konferencijos delegatus ir pagrindinius ESJD dalyvius.
19. ES jaunimo konferencijos dalyviai taip pat pabrėžė, kad veiksmingas tarpsektorinis bendradarbiavimas tiek nacionaliniu, tiek ES lygmenimis yra svarbus tam, kad ESJD rezultatais būtų galima naudotis ne tik jaunimo politikos srityje ir kad būtų daromas poveikis ne tik jaunimo sektoriui. Be to, buvo pažymėta, kad valstybėms narėms ir nacionalinėms darbo grupėms teko itin svarbus vaidmuo vykdant sistemingą stebėseną ir teikiant grįžtamąją informaciją, kad būtų padidintas vidinis proceso skaidrumas.

PALANKIAI VERTINA:

20. Sprendimą dėl Europos jaunimo metų (2022 m.)⁴, kuriuo atkreipiamas dėmesys į jaunuolius ir jų svarbų vaidmenį visuomenėje, taip pat užtikrinamas jaunosios kartos, kuri labiausiai nukentėjo per COVID-19 pandemiją, įgalėjimas ir atkuriamas jos pasitikėjimas.
21. Europos jaunimo portalo raidą ir pasitvirtinimą jo, kaip vieno langelio principu veikiančios įstaigos, skirtos ESJD ir susijusiems dokumentams, funkciją – tai padeda užtikrinti institucinę atmintį tarp ciklų.
22. Tarybos išvadas „Jaunimo, kaip pokyčių dalyvio, įsitraukimo siekiant apsaugoti aplinką skatinimas“, ypač tai, kad jose daug dėmesio skiriama paramai jaunuolių dalyvavimui su aplinka susijusioje veikloje ir jų vaidmeniui, susijusiam su nuolatiniu visos visuomenės vystymusi.
23. Tarybos išvadas dėl kartų aspekto propagavimo jaunimo reikalų srityje siekiant skatinti dialogą ir socialinę sanglaudą, kuriose visų pirma pabrėžiama įvairių kartų patirties ir kompetencijų sutelkimo nauda kuriant taikias ir darnias visuomenes.
24. Jaunimo tikslo #9 „Visiems skirta erdvė ir visų dalyvavimas“ akcentavimą 8-ojo ESJD ciklo metu ir dalyvaujamąjį procesą, kuris sudarė sąlygas patvirtinti Tarybos išvadas dėl daugiapakopio valdymo stiprinimo skatinant jaunuolių dalyvavimą sprendimų priėmimo procesuose ir Tarybos išvadas dėl jaunimo pilietinių erdvių, palengvinančių prasmingą jaunimo dalyvavimą, išsaugojimo ir kūrimo.

⁴ 2021 m. gruodžio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2021/2316 dėl Europos jaunimo metų (2022 m.) (OL L 462, 2021 12 28).

25. Aktyvų jaunimo ir nacionalinių darbo grupių dalyvavimą 9-ojo ESJD ciklo veikloje ir jaunimo organizacijų įtraukimą į įvairius renginius, teikiant grįžtamąją informaciją viso ciklo metu, taip pat EJM įgyvendinimą. Be to, jaunimo dalyvavimą neformaliame švietimo ir jaunimo reikalų ministrų susitikime Strasbūre, seminare dėl jaunimo dalyvavimo Europos projekte Strasbūre ir konferencijoje „Ateitis – mūsų!“ Briuselyje, kuriuose apibendrinti EJM pasiekimai ir apmąstyti jų rezultatai.

PRAŠO VALSTYBIŲ NARIŲ IR KOMISIJOS, LAIKANTIS SUBSIDIARUMO PRINCIPO IR ATSIŽVELGIANT Į JŲ ATITINKAMAS KOMPETENCIJOS SRITIS:

26. Įgyvendinant ir vertinant atitinkamas politikos priemones, susijusias su 9-ojo ESJD ciklo 1–5 potemėmis, atsižvelgti, kai tikslinga, į pirmiau 13–17 punktuose nurodytas rekomendacijas.
27. Įgyvendinant ir vertinant dabartinę jaunimo politiką ir rengiant būsimą jaunimo politiką atsižvelgti į 9-ojo ESJD ciklo rezultatus, užtikrinant sinergiją su jaunuoliams poveikį darančia visų sričių politika. Išnagrinėti būdus, kaip toliau įgyvendinti Europos jaunimo tikslus #10 ir #3 ir jų tarpinius tikslus.
28. Skatinti, pripažinti ir, kai tikslinga, finansiškai remti jaunimo inicijuotus ir vadovaujamus veiksmus ir programas darnaus vystymosi srityje, ypač skirtus kovai su klimato kaita ir įtraukties didinimui, kad jaunuoliai galėtų skatinti visos visuomenės pokyčius.

29. Sustiprinti ir patobulinti ESJD procesą, atsižvelgiant į geriausią 9-ojo ESJD ciklo praktiką ir principus, kuriais buvo vadovaujama jį įgyvendinant, ir, kai įmanoma, juos taikant, visų pirma procese orientuojantis į jaunimą ir jaunimo organizacijas ir užtikrinant, kad ESJD būtų jaunimo vadovaujamas procesas, kuriame jaunuoliai ir sprendimus priimančios asmenys vestų konstruktyvų dialogą ieškodami sprendimų.
30. Kai taikytina, užtikrinti nacionalinių jaunimo tarybų įgalėjimą atlikti vadovaujančių suinteresuotųjų subjektų vaidmenį nacionalinėse darbo grupėse, kad jiems būtų sudarytos sąlygos koordinuoti ir įgyvendinti ESJD nacionaliniu lygmeniu.
31. Raginti atitinkamas šalis nacionalinėms jaunimo taryboms užtikrinti stabilią administracinę ir finansinę paramą, taip pat būtinas priemones, kad jos galėtų bendrapirmininkauti Europos iniciatyvinei grupei; kai taikytina, sudaryti joms sąlygas imtis vadovaujamo vaidmens ESJD procese jų valstybės narės pirmininkavimo laikotarpiu, visų pirma pagal programos „Erasmus+“ jaunimui skirtą skyrių, laikantis jos teisinio pagrindo ir ES finansinio reglamento.
32. Skatinti jaunimą, jaunimo organizacijas ir kitus jaunimo srities suinteresuotuosius subjektus geriau išnaudoti ES programos „Erasmus+“ jaunimui skirtame skyriuje numatytas finansavimo galimybes, siekiant stiprinti jaunimo dalyvavimą ir jaunimo dialogus vietos, regioniniu ir nacionaliniu lygmenimis ir, kai tikslinga, jas glaudžiau susieti su ESJD procesu.

33. Pripažinti, kad tarptautinių nevyriausybinių jaunimo organizacijų dalyvavimas ir indėlis į ESJD procesą yra svarbūs veiksniai norint užtikrinti, kad dialogui būtų būdingas stiprus europinis aspektas, ir, kai tikslinga, sudaryti būtinas išankstines sąlygas jų aktyviam dalyvavimui ESJD procese ir įsitraukimui į jį.
34. Tęsti darbą, kuris EJM buvo atliekamas visais lygmenimis, kad ESJD būtų teikiamas prioritetas ir didinamas jo matomumas vietos, regioninio, nacionalinio ir ES lygmens renginiuose ir skatinamas įtraukus jaunimo dalyvavimas sprendimų priėmimo procesuose visais lygmenimis, laikantis geriausios jaunimo įtraukties praktikos.
35. Užtikrinti, kad būtų parengta ilgalaikė Europos lygmens komunikacijos strategija, kuria jaunimui patogiu būdu būtų didinamas informavimas apie ESJD, ir, kai tikslinga, nacionalinėms darbo grupėms būtų teikiama papildoma parama jų pačių komunikacijai ESJD klausimais stiprinti. Pageidautina, kad komunikacijos strategijos rengimui vadovautų ir jaunimo organizacijos, įskaitant bendrą ESJD logotipą, skirtą visiems ESJD veiksmams ženklinti Europos, nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygmenimis.
36. Imtis tinkamų priemonių, kad prasmingas jaunimo dalyvavimas būtų įtrauktas į visas atitinkamas politikos sritis, atsižvelgiant į EJM vykdytą veiklą, kad visose atitinkamose politikos srityse būtų skatinama jaunimo perspektyva. Jaunimo politikos sritis turėtų būti tiltas į kitas politikos formavimo sritis, siekiant užtikrinti, kad vaikų ir jaunimo balsas būtų geriau girdimas, taip pat ir kituose sektoriuose.

37. Toliau plėtoti stebėseną ir grįžtamąją informaciją, susijusius su ESJD rezultatais, kad būtų didinamas skaidrumas ir užtikrinamas prasmingas jaunimo dalyvavimas visose sprendimų priėmimo procesų dalyse ir visuose jo etapuose.
38. Teikti paramą, taip pat parengti tikslines priemones ir metodus, kad būtų galima pasiekti ir parengti jaunuolius, kurie paprastai nedalyvauja ESJD procese, įskaitant mažiau galimybių turinčius jaunuolius. Šios priemonės ir metodai kiekvienu konkrečiu atveju galėtų būti pritaikyti konkrečių grupių poreikiams. Taip būtų siekiama suteikti paprastų komunikacijos priemonių ESJD ir Europos institucijų vaidmeniui paaiškinti jaunimui patogiu būdu ir tinkamai paramai teikti viso proceso metu.
39. Kai tikslinga, vietos, regioniniu, nacionaliniu ir ES lygmenimis parengti metodus ir įgyvendinimo priemones, kaip imtis veiksmų atsižvelgiant į ESJD, ES jaunimo konferencijų ir EJM idėjas ir reikalavimus.

RAGINA KOMISIJĄ, LAIKANTIS SUBSIDIARUMO PRINCIPŲ:

40. toliau jaunimui patogiu būdu plėtoti ES jaunimo portalą ir kitas atitinkamas komunikacijos priemones, kad būtų didinamas ESJD patogumas naudotojams ir jo matomumas, remiantis EJM ir 9-ojo ESJD ciklo gerąja praktika.
41. Labiau įtraukti ES jaunimo reikalų koordinatorių integruojant jaunimo dalyvavimą į visas atitinkamas ES politikos sritis, vadovaujantis EJM rezultatais, ir užtikrinti didesnę ESJD, kaip jaunimo dalyvavimo integravimo priemonės, matomumą.

IR TAIP PAT ATKREIPIA DĖMESĮ Į TAI, KAD:

42. kitos trijų paeiliui pirmininkaujančių valstybių narių grupės (Ispanija, Belgija ir Vengrija) bendras teminis prioritetas yra „MUMS REIKIA JAUNIMO“.
43. užsibrėžta 10-ojo ciklo metu toliau plėtoti ir stiprinti ESJD, atsižvelgiant į ankstesnių ciklų rezultatus, rekomendacijas, renginius ir vertinimus.

PAGRINDŽIAMIEJI DOKUMENTAI

- Bárta O., Moxon D. (2023 m.). *EUJD9 Implementation Phase Report* (9-ojo ESJD įgyvendinimo etapo ataskaita). DOI: 10.5281/zenodo.7696299.
- Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų išvados dėl daugiapakopio valdymo stiprinimo skatinant jaunimo dalyvavimą sprendimų priėmimo procesuose (OL C 241, 2021 6 21, p. 3).
- Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų išvados dėl Europos jaunimo demokratinio sąmoningumo ir demokratinio aktyvumo skatinimo (OL C 415, 2020 12 1, p. 16).
- Tarybos išvados „Jaunimo, kaip pokyčių dalyvio, įsitraukimo siekiant apsaugoti aplinką skatinimas“ (2022/C 159/07).
- Tarybos išvados dėl kartų aspekto propagavimo jaunimo reikalų srityje siekiant skatinti dialogą ir socialinę sanglaudą (2022/C 495/03).
- Tarybos išvados dėl jaunimo pilietinių erdvių, palengvinančių prasmingą jaunimo dalyvavimą, išsaugojimo ir kūrimo (2021/C 501 I/04).

- Tarybos rezoliucija dėl struktūrinio dialogo ir dialogo su jaunimu plėtojimo ateityje Europos bendradarbiavimo jaunimo srityje politikos kontekste po 2018 m. (OL C 189, 2017 6 15, p. 1).
- EUROFOUND (2021 m.), *Impact of COVID-19 on young people in the EU* (COVID-19 poveikis ES jaunimui), *Europos Sąjungos leidinių biuras*, Liuksemburgas.
- Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų rezoliucija dėl 8-ojo ES jaunimo dialogo ciklo rezultatų (2021/C 504/01).
- Europos Sąjungos Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų rezoliucija dėl Europos bendradarbiavimo jaunimo reikalų srityje sistemos: 2019–2027 m. Europos Sąjungos jaunimo strategija (OL C 456, 2018 12 18, p. 1)
- Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų rezoliucija dėl 7-ojo ES jaunimo dialogo ciklo rezultatų 2019–2027 m. Europos Sąjungos jaunimo strategija (OL C 212I, 2020 6 26, p. 1),
- Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių atstovų rezoliucija, kuria nustatomos ES jaunimo dialogo valdymo gairės. 2019–2027 m. Europos Sąjungos jaunimo strategija (OL C 189, 2019 6 5, p. 1).

PRIE REKOMENDACIJŲ DĖL 9-OJO ES JAUNIMO DIALOGO CIKLO 1–5 POTEMIŲ
PRIDEDAMOS SANTRAUKOS:

9-ojo ES jaunimo dialogo (ESJD) ciklo įgyvendinimo etapas grindžiamas penkiomis potėmis, kurias 2022 m. sausio mėn. Strasbūre (Prancūzija) pasirinko ES jaunimo konferencijos dalyviai. Įgyvendinimo etapo analizės buvo atliekamos 2023 m. vasario ir kovo mėn. – pateikta įžvalgų ir konkretesnė informacija apie dvi pagrindines įgyvendinimo ataskaitoje aptariamas sritis, t. y. įgyvendinimo veiklos spektrą ir poveikį, nustatytą įgyvendinus 9-ojo ESJD ciklo veiklą. Įgyvendinimo etapo ataskaita⁵ buvo remiamasi 2023 m. kovo mėn. Vekšėje (Švedija) vykusiose ES jaunimo konferencijos diskusijose.

Šiame priede pateikiamos prie rekomendacijų dėl šio ciklo 1–5 potemių pridamos santraukos, kurias parengė Konferencijos dalyviai.

1. Informavimas ir švietimas

„Mūsų rekomendacijos tikslas – užtikrinti patikimą ir įtraukią informaciją apie tvarumą ir klimato kaitą. Tokia patogi naudotis informacija, prieinama įvairaus amžiaus / įvairiuose gyvenimo etapuose esantiems žmonėms, mums padės sukurti žalesnę Europą. Informaciją šiomis temomis turime įtraukti į visų rūšių – tiek neformaliojo, tiek formaliojo – švietimo turinį. Svarbu mokytis kartu ir vieniems iš kitų, atsižvelgiant į skirtingus požiūrius, pavyzdžiui, įvairias kultūras ir įvairią socialinę bei ekonominę aplinką. Todėl reikėtų atsižvelgti į su klimato kaita susijusį teisingumą. Neteisinga jaunimui pristesti politikos, kurią formavo ne jie, pasekmes. Turime užtikrinti, kad visos kartos aktyviai dalyvautų švietime klimato kaitos ir reikiamų sprendimų klausimais.

⁵ Bárta O., Moxon D. (2023 m.). *EUJD9 Implementation Phase Report* (9-ojo ESJD įgyvendinimo etapo ataskaita). DOI: 10.5281/zenodo.7696299.

Kad jaunimas galėtų imtis prasmingų veiksmų, jam reikia įgūdžių, žinių ir platformų. Svarbu išnaudoti neformaliojo švietimo potencialą ir pripažinti jo praktinę naudą. Numatome, kad įgyvendinimas vyks laikantis tarpdalykinio požiūrio, ir išnaudojame turimą jaunimo organizacijų ir jaunimo informavimo tarnybų potencialą ir žinias. Būtina suteikti išteklių pedagogams, kad jie gautų tinkamą mokymą ir galėtų atlikti savo vaidmenį. Kadangi šis procesas vyksta nenutrūkstamai, tai turi būti nuolatinis vertinimo, stebėsenos ir tobulinimo procesas.“

2. Veiksmai ir įgalėjimas

„Į jaunimą vis dar kreipiama nepakankamai dėmesio priimant sprendimus, kurie daro didelį poveikį jo ateičiai, ir jis vis dar nepakankamai į šį procesą įtraukiamas. Kad išspręstume šią problemą, primygtinai raginame tobulinti vietos lygmens dalyvavimo mechanizmus taikant principą „iš apačios į viršų“, užtikrinant jaunuolių, ypač turinčių mažiau galimybių, įgalėjimą.

Nors kai kuriose šalyse, pavyzdžiui, Suomijoje, Estijoje ir Švedijoje, šios [patariamąsios tarybos] jau yra, pripažįstame, kad reikia sukurti Europos masto sistemą, kad būtų nustatyti efektyvesni vietos jaunimo ir sprendimus priimančių asmenų veiksmingų bendro sprendimų priėmimo procesų modeliai. Šio požiūrio reikia laikytis kartu laikantis tvaraus ir sąveikinio požiūrio, kad būtų užtikrintas tiek procesų tęstinumas, tiek įvairios kilmės ir įvairios gyvenimo patirties turinčio jaunimo įtrauktis. Sąveikinio požiūrio laikymasis susijęs su tuo, kad asmuo tuo pačiu metu gali patirti kelių formų diskriminaciją ir marginalizaciją.

Šios tarybos bus steigiamos pasitelkiant demokratinius ir jaunimo vadovaujamus procesus, kurių metu jaunimas renka savo atstovus. Tikslus procesas ir jo logistika gali atspindėti atitinkamas vietos aplinkybes. Tarybų nariai kalbės vietos jaunimo vardu prieš vietos politikos formavimo procesus, po jų ir jų metu.

Labai svarbu, kad valstybės narės pirmenybę teiktų jaunimo įtraukčiai ir atstovavimui sprendimų priėmimo procesuose. Kurdami nepriklausomas vietos lygmens patariamąsias tarybas ir užtikrindami jaunuolių, ypač turinčių mažiau galimybių, įgalėjimą, galime sukurti geresnę ateitį visiems.“

3. Valdymas

„9-ojo ESJD ciklo konsultacijų metu paaiškėjo, kad jaunimas labai nepasitiki politikos formavimo mechanizmų veiksmingumu ekonominės, socialinės ir aplinkos politikos srityse. Nepaisant siekių ir pastangų įtraukti jaunuolius į šiuos politikos formavimo procesus, jie teigia, jog mažai tikėtina, kad jų dalyvavimas paskatintų politinius pokyčius.

Šios rekomendacijos tikslas – užtikrinti, kad jaunuoliai būtų įtraukti į visą politikos formavimo procesą ir kad jų balsas būtų girdimas, kartu stebint, vykdamą tolesnę veiklą ir teikiant grįžtamąją informaciją jaunuoliams apie veiksmus, kurių politikos formuotojai ėmėsi atsižvelgdami į dalyvaujamąją veiklą, ir viešai informuojant apie padarytus pokyčius arba pagrindžiant, kodėl iki nustatytų terminų pokyčių neįvyko. Tai padės padidinti skaidrumą ir atskaitomybę visais politikos formavimo lygmenimis.

Rekomendacija prisidedama prie jaunimo organizacijų, įskaitant vietos, regionines, nacionalines ir Europos jaunimo tarybas, vaidmens užtikrinimo, ESJD stiprinimo ir poveikio vertinimo priemonių, pavyzdžiui, jaunimo testų, diegimo. Taip sudaromos sąlygos tikslingesnei politikai, kuria tikrai daromas poveikis, siekiama mažinti nelygybę ir padėti dabartinėms ir būsimoms kartoms.“

4. Mobilumas ir solidarumas

„Įgyvendinant 2023-ųjų – Europos įgūdžių metų veiklą, buvo pabrėžtas skubus poreikis skatinti darbo jėgos perkvalifikavimu ir įgūdžių tobulinimu grindžiamą mąstyseną, prisidedant prie tvaraus augimo ir sudarant sąlygas tinkamai aprūpintam formaliojo švietimo sektoriui ir konkurencingai darbo rinkai. Todėl primygtinai raginame Europos jaunimą dalyvauti savanoriškoje veikloje ir mobilumo mokymosi tikslais programose – tai aktyvus mokymosi procesas norint toliau tobulinti įgūdžius. Be to, šioje srityje vis dažniau pastebima, kad šiuos klausimus neteisingai supranta ne tik jaunimas, bet ir politikos formuotojai, formaliojo švietimo įstaigos ir darbo rinkos subjektai –tai trukdo pripažinti šios patirties vertę arba kompetencijas, kurių iš šios patirties gali įgyti Europos jaunimas.

Dauguma jaunuolių neturi mobilumo galimybių dėl informacijos trūkumo, kalbos barjero, nepakankamų finansinių išteklių ir kitų asmeninių pareigų. Todėl būtina jaunimui teikti patogią naudotis ir prieinamą informaciją iš patikimo šaltinio, taip pat rengti bendrą informuotumo didinimo kampaniją, kad visi Europos jaunuoliai galėtų įvertinti šias galimybes, tokiu būdu sudarant sąlygas įtraukesnei visuomenei pagal jaunimo tikslą #3.

Europos Komisija turėtų inicijuoti konsultacijų procesą, kuriame dalyvautų valstybės narės, kad per dvejų metų laikotarpį būtų parengti nacionaliniai veiksmų planai, daugiausia dėmesio skiriant tam, kad jaunuoliams, ypač turintiems mažiau galimybių, būtų lengviau dalyvauti savanoriškoje veikloje ir mobilumo mokymosi tikslais programose. Be to, valstybės narės veiksmų planuose turėtų nustatyti sistemą, kad būtų pripažįstamos trumpalaikės ir ilgalaikės savanoriškos veiklos ir mobilumo mokymosi tikslais metu įgytos kompetencijos ir įgūdžiai, pripažįstant šią patirtį naudingą jų darbui ir mokymo programoms.“

5. Galimybės naudotis infrastruktūra

„Nors esama transporto lengvatų, dėl regioninių skirtumų transportas vis dar yra kliūtis daugelio jaunuolių kasdieniame gyvenime, ypač kaimo vietovėse, nes infrastruktūra yra pasenusi ir (arba) jos nepakanka. Transportas turi įtakos jaunimo studijoms, darbui ir kasdieniam gyvenimui. Mūsų viešojo transporto sistemų tobulinimui itin svarbu yra pasiūla, įperkamumas ir visuotinis prieinamumas. Jaunimo naudojimasis viešuoju transportu mažina migraciją iš kaimo į miestą. Tai padeda išlaikyti gyventojus kaimo vietovėse, nes mažėja spūstys, o jaunimas skatinamas likti, kartu skatinant tvarų apsirūpinimą būstu tiek kaimo, tiek miesto vietovėse.

Iniciatyva „Jaunimo klimato kortelė“ siekiama įdiegti paprastą sistemą, pagal kurią jaunimas galėtų naudotis pasiekiamu, įperkamam ir prieinamam viešuoju transportu regioniniu, nacionaliniu ir tarptautiniu mastu. Manome, kad reikia laikytis holistinio požiūrio į socialinį ir aplinkos tvarumą. Taip pat siekiame sudaryti sąlygas jaunimui dažniau rinktis darnaus keliavimo galimybes, o valstybėms narėms – sukurti tvaresnę infrastruktūrą ilguoju laikotarpiu, ir didinti mobilumą ir solidarumą tarp valstybių narių.

ES „Jaunimo klimato kortelė“ yra bandomoji iniciatyva – rengiama viena bendra skaitmeninė platforma trimis skirtingais lygmenimis: regioniniu, nacionaliniu ir tarptautiniu. Pirmieji du lygmenys būtų neprivalomi, juos remtų Europos Komisija tik norinčiose dalyvauti valstybėse narėse. Tarptautinis lygmuo būtų derinamas ES mastu. Šioje platformoje bus įdiegta prisiderinimo prie nacionalinių kainų funkcija, o platforma veiks kaip forumas, kuriame bus pateikiami geriausios praktikos pavyzdžiai. Kalbant apie darnų viešąjį transportą, norime, kad jaunimas klestėtų, o ne tik bandytų išgyventi.“